

3. šolska naloga

Ime in priimek:

2. a; 8. 5. 2024

Čas pisanja: 60 minut

Najmanj 450 besed

Izberi enega od ponujenih naslovov.

MOŠKI V DELIH SVETOVNEGA REALIZMA

Iz dveh različnih del svetovnega realizma smiselno izberi dva moška lika. Na kratko ju **označi**, nato pa **primerjaj** njun pogled na svet, odnos do posameznikov in/ali družbe ter iztek njunih usod. **Presodi**, kateri od obeh avtorjev je lika in njuno usodo pokazal bolj prepričljivo. Ob tem ne pozabi, da lahko utemeljuješ ne le z vsebino, ampak tudi s slogovnimi rešitvami.

PO ENI STRANI, PO DRUGI

IZJEMNE OSEBNOSTI V ROMANTIKI IN REALIZMU

Smiselno izberi po eno romantično in realistično osebo ter **dokaži** njuno izjemnost. **Primerjaj** njun pogled na svet, odnos do posameznikov in/ali družbe ter iztek njunih usod. **Presodi**, kateri od obeh avtorjev je lika in njuno izjemnost pokazal bolj prepričljivo. Ob tem ne pozabi, da lahko utemeljuješ ne le z vsebino, ampak tudi s slogovnimi rešitvami.

poznavanje besedil	presojanje	pravopis
spodobnost primerjanja	posredno	zgradba uvod slog!
3/4	2/3	3/4
poglobljeno razlago, detalji		dobro (3/4)

Vodilo pri oblikovanju ocene:

Predpogoj: esejska zgradba. Ne pozabi na tezni uvod in smiselni sintezni zaključek.

Razmerje med ocenama prve in druge rubrike je enakovredno. Slaba izpeljava tretje rubrike pomeni nižjo oceno ali pa oblikuje oceno v primeru medocene (4/5).

Dostojerski:
Zločin in kazen
Raskolnikov
vztrajnost, pošten, skromen,
gušlac
svet je slab,
škodljiv ...
↓
umor
PERSONALNI
PRIPRAVIL
PSIHOLOGIZIRANJE

Gogol
Nekaj plošč
Alakaj Alakajevič
preprost, skromen,
(rad ima, kar ima),
deloholik, pošten, zalegan
avtor se mu posmehuje
umre mukotrpne
smrti
samo delo je svet

Anton Aškerc: ZIMSKA ROMANCA

(interpretativni esej)

Z vsebinsko in slogovno interpretacijo besedila dokaži realističnost pesmi.

Pesem tudi vrednoti tako po vsebinski kot po slogovni plati.

interpretacija besedila strokovnost	vrednotenje	pravopis zgradba slog

Vodilo pri oblikovanju ocene:

Predpogoj: esejska zgradba.

Razmerje med ocenama prve in druge rubrike je enakovredno. Slaba izpeljava tretje rubrike pomeni nižjo oceno ali pa oblikuje oceno v primeru medocene (4/5).

ZIMSKA ROMANCA

"Pet mesecev?! ... Do maja, se mi zdi,
ko kuriti nehámo že peči ...

Saj veste, kaka moč je lepe žene!
Jaz ljubil njo sem, ona, ona mene.
Če vrabec sme iskati si družice,
kdo to človeku braniti bi kanil?
No, nama zákona ni nihče branil,
naravne, pravijo, so to pravice. -

Ljubezen bila vsa je dota njena,
jaz njej dal kos sem svojega - imena! ...
Gospod sodnik! Prijetno tu pri vas je.
Ej gorka peč, ej ljuba ti toplota, -
ko godci godli bi okrog života!
A druga pela v koči tam pri nas je!
Ko zdajle brilo je krog prhle kože,
na oknih led je vence vil cvetoče. .
Na smrt je bolna ona mi ležala,
ki črvom lačnim je življenje dala.

In jaz doma, gospod sodnik, brez dela;
brez dela pa nas eden nima jela ...
Odrveni, okameni že s časom
človeku srce v revnem tem življenju
in v borbi tej za kruh in v tem trpljenju.
A bede naše odoleti glasom
več mogel nisem. Planem tja na grad:
'Otroci zmrznejo mi v eni uri ...
drv prosim malko, da se peč zakuri!' -
'Ha, če jih zebe, pa naj gredo spat!'

'Gospod premilostni, pa prosim kruha!
'Beračem tu ne peče se, ne kuha!'

'Obleke stare bodo morebiti,
da mogel deco golo bi pokriti' ...
'Poberi se!' ...
Ostavlil bil sem grad -
in tisto noč sem moral biti - tat!
In 'greh je krasti,' rekla mi je mati,
pokojna mati - Bog ji nauk plati! -

Srce imate, sodni vi gospod!
Usmilite še mojih se sirot!
Da moji ne bi to kar jaz postali,
da ne grešili bi in ne jemali:
Kar dajte z mano vred jih vse zapreti,
da jesti bodo mogli in se greti! ...

Ej, draga peč, preljuba ti toplota,
tu godci godejo okrog života,
A zunaj tam kako spet s snegom mete
in v divjem plesu vihra suče pete!"

MOŠKI V DELIH SVETOVNEGA REALIZMA

Predstavljal bom Raskolnikova iz Zločina in kazni, in Akakija Akakijeviča iz ~~Nakita~~ ^{Plašča}, saj se mi zdita najbolj ustrezna za ^{to} temo. ^{Najbolji uvod, saj me vprašanje kontroline}

Raskolnikov je po značaju zelo ^{pošten}, skromen in ^{časno} nemoralen, saj se mu zdi, da dela ^{v dobrobit vseh} ~~vsakega~~ ^{vsim}, četudi občasno nemoralno. Akakij Akakijevič na drugi strani je prav tako zelo preprost, verjetno celo bolj kot Raskolnikov. Po značaju je prav tako zelo ^{pošten in predrsen} ~~zdrav~~ ^{konv} ~~zdrav~~ ^{zdrav}, saj kar ne odneha s svojo uradniško službo.

Odnos Raskolnikova do sveta je nekoliko drugačen kot, odnos Akakija Akakijeviča. Slednji je popolnoma zadovoljen s svetom, v katerem živi, vse dokler mu ne ukradejo ^{plašča}. Svet mu je služba in služba je obževanje ~~tolika~~ ^{tolika}, da je zanemarjal vse drugo na svetu, tj. tudi ljubezensko življenje, osebno higieno in prijateljske odnose. Raskolnikov ni bil ^{ravno nikoli} ~~ravno nikoli~~ ^{zadovoljen} s svetom. S teorijo uši in ljudi, ki si ^{dovoli} ~~si~~ ^{vse}, ~~je dokazal~~ ^{da} ~~lahko~~ ^{lahko} sklepan, da ker je bil uš, ~~in~~ ^{ker} ni želel biti, je sovražil ljudi nad njim, kar je vključevalo tudi starko. Ker so svet ^{takrat} ~~takrat~~ vodili ljudje iz druge, višje skupine, ~~bi lahko~~ ^{bi vsi ostali}, ~~z njim~~ ^{z njim}, pa so bili uši, bi lahko rekel, da se je poskušal ^{znašati} ~~znašati~~ nad svetom, z dejanjem, ko je ubil starko. Skratka svet je sovražil Raskolnikova in Raskolnikov svet. ^{Morda malo je pretiravati.}

Poleg tega, Raskolnikov ~~ni imel najboljšega~~ ^{ni imel} ~~edno~~ ^{edno} v kontrastu z Akakijem imel malo boljši odnos s posamezniki. Kot že prej omenjeno, Akakij ni imel

prijateljev, ne ljubezni in ne družine*. Raskolnikov je
vsaj imel prijatelje, malo kasneje v knjigi celo ^{Pokojni} ljubezen.
Četudi ni maral višjih stanov in tistih, ki si dovolijo
vse, je vsaj imel nekoga, ki ga je imel rad in ^{on}
^{ne} izaremeno nazaj.

Usoda Raskolnikova je bolj blaga od usode Akakija
Akakijeviča. Akakija je plaša pomenil ~~že~~ največ ^{od} vseh
fizičnih stvari, ki jih je imel. Ko mu ga ukradejo, hitro
zboli in po večdnem trpljenju tudi umre. Raskolnikov
ne umre, temveč ga pošljejo v gulag, kjer je
seveda delal pod prisilo. Bi pa rekel, da ^{je} Raskolnikova
usoda prizadela tudi ljudi okoli njega, medtem ko
Akakijeva smrt ni prizadela nikogar, saj ni imel
nikogar, komur bi bilo mar zanj.

~~Avtor je~~
Gogol je v Plašu po eni strani zelo dobro predstavil
lika Akakija Akakijeviča slogovno, ~~in~~ v obliki ^{bes} personalnega
pripovedovalca, z uporabo ^{stroj} zasmehovanja, po drugi strani
pa ni poudaril psihološkega trpljenja lika, kar
je storil Dostojevski v Zločinu in kazni. ⁶⁸ Z Raskolnikovom
Hkrati ~~in~~ Dostojevski ni toliko dodajal v ⁶⁸ deliki
^{trpljenjskega} pripovedovalca, ampak je ~~mojstrsko~~ uporabil slogovna
sredstva, kot ~~je~~ na primer modalni pogojnik, bi moral!

Usodo ~~Gogolja~~ Akakija je avtor prikazal ~~na~~
preprosto način, kot je značilno za novele, naglo
in nenadno, ni pa s tem poudaril ^{Površ} trpljenja lika,
kot ga je Dostojevski pri Raskolnikovu. Ta je namreč
bolje poudaril dolgo trpljenje v gulagu, medtem ko

Za povr^h
* Čeprav bi rekel, da ~~ni bilo čisto~~ so ga zanemarjali in zmerjali tudi njegovi
sodelarci, za kar se ^{sicer} ni zmenil, a vseeno ne prispeva k
dobremu odnosu ^{Akakija} do posameznikov in družbe na sploh.

NADALJEVANJE:

je bilo trpljenje Akakija mnogo krajše.

Skupaj bi lahko rekel, da sta oba avtorja dokaj
mojstrsko opisala svoja lika, - četudi z zelo drugačnimi
zgodbami in dokaj različnima značajema, a ravno
to pripomere k edinstvenosti obeh likov.

SE OPRAVIČUJEM, KER SEM POPISAL ŠE TO STRAN. BREZ ZVEZE SE
MI JE ZDELO PORABITI ŠE EN LIST ZA TAKO MALO BESEDILA.